

Capitalitat, a més de l'aigua

En l'últim any, Banyoles ha tret pit en el mapa cultural del país amb el centre d'art Gimferrer i el reformat museu arqueològic

La nova biblioteca, inclosa en el pla de millora urbana de la Providència, ha de completar el pol cultural del barri vell

El desembre del 2025 es va inaugurar el renovat Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles a l'edifici gòtic de la Pia Almoina CÒSMICA / AJUNTAMENT DE BANYOLES.

Dilluns va començar, a l'església del monestir de Sant Esteve de Banyoles, el desmuntatge de L'Ombra. La città degli uomini, una instal·lació de gran format, concebuda durant més de cinc anys per Joan Crous, l'escultor banyolí, nascut al carrer Nou, a pocs metres del temple amb el qual es va originar la ciutat, i que està establert des de fa temps a la ciutat italiana de Bolonya. L'Ombra, un cant pacifista a partir de la memòria visual i ètica del Guernica de Picasso, a un any de la commemoració del norantè aniversari del bombardeig de la ciutat basca, ha esdevingut una peça cabdal entorn de la qual s'ha vertebrat l'estiu cultural a Banyoles incloent-hi conferències sobre la literatura de guerra, actuacions musicals i la presència, serena, que no s'acoquina conscient de la seva majestuositat des de l'altar major, del retaule de Santa Maria de l'Escala, una de les joies de l'art gòtic internacional, dialogant

amb la peça de gran format d'avantguarda, d'exposició temporal. Aquesta visió, excepcional, i que es podria trobar visitant equipaments culturals de grans capitals europees simbolitza l'idil·li cultural que, des de fa més d'un any, manté Banyoles, una capital de comarca, sense una identitat clara ni tan internacional, en aquest aspecte, com ha fet Figueres amb Dalí, i a l'ombra patrimonial, sempre, de Girona amb la catedral i el call. Fins i tot Olot ha aconseguit posicionar-se en la línia de l'art i el disseny a través del fil de la tradició devota de sants, pessebres i dels paisatges pictòrics vayredians. En aquest eix del mapa de la demarcació gironina hi ha hagut sempre una ciutat coneguda sobretot per un estany d'aigües plàcides, subseu olímpica el 1992 de les proves de rem, i ha estat l'esport el que històricament ha donat un nom internacional a Banyoles i al seu atractiu turístic.

L'últim any, però, la capital del Pla de l'Estany ha tret pit culturalment amb diverses inauguracions de projectes amb els quals es resolia un deute històric amb la ciutat però que alhora la posicionava per un futur que té en la cultura una capitalitat a tenir en compte, més enllà de les aigües verdejants amb fotogènia tropical al fons de les quals, fins aquesta setmana, el cineasta Isaki Lacuesta, que va viure la seva infantesa a Banyoles, ha rodat el seu projecte cinematogràfic més personal: la pel·lícula El fons de l'estany

[<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2664729-les-aigüees-que-sedimenten-qui-som.html>] i que preveu estrenar-se el 2027.

El desembre de l'any passat es va inaugurar el reformat Museu Arqueològic de Banyoles, després d'unes obres ambicioses que van començar a finals del 2021. La Pia Almoina, l'edifici que l'acull, llueix el gòtic que havia quedat amagat fins ara i també s'hi pot veure molts tresors paleontològics dels quals l'estrella n'és la mandíbula que el 1887 va descobrir el picapedrer Llorenç Roura i va alertar al farmacèutic Pere Alsius. La família Alsius, custodis durant anys de la peça original, en van fer donació. Al maig, a la plaça Major, es va inaugurar el centre d'art de Banyoles-col·lecció Gimferrer, que posa fi a una mancança històrica en matèria d'arts plàstiques. Des

d'una finestra d'on havia estat Cal Moliner, i amb un ull mirant el quadre de l'Equip Crònica, s'hi pot veure el Catalan Power, a prop del baixant de plaça, creada el 1975 per l'escultor valencià Andreu Alfaro (1929-2012) cedida a la ciutat com impuls a un museu d'art contemporani dels Països Catalans [http://www.elpuntavui.cat/opinio/article/8-articles/2633519-el-miracle-de-l-art.html?cca=3] amb seu a Banyoles. Era una iniciativa hereva de l'eclosió d'art contemporani del Tint-1 i Tint-2, que no va reeixir. Més enllà dels equipaments i d'un patrimoni de pedra, existeixen de fa dècades iniciatives que demostren que aquest esclat cultural no és cosa de fa quatre dies. L'(a)phònica ja havia fet transcendir Banyoles en l'àmbit musical i en uns anys de saturació de festivals ha mantingut aquella identitat model d'èxit i d'essència. Enguany ha celebrat la 22a edició. O Cor de Teatre, la polifonia de veus que en dos anys en farà ja trenta.

Publicat a:

-Setmanari Girona 21-08-2026, Pàgina 4

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2667219-capitalitat-a-mes-de-l-aigua.html>